

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: L. Pruteanu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, O. Cojocaru, I. Dutca)

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Dmitri Calmîcov, reprezentat de avocatul Vasile Tarsîna,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul Național Științifico-Practic Medicină de Urgență mun. Chișinău împotriva lui Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov cu privire la repararea daunei materiale, împotriva încheierii din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 octombrie 2007, Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov cu privire la repararea daunei materiale.

În motivarea acțiunii a indicat că la 1 aprilie 2007, aproximativ la ora 20:25, cet. Alexandru Coning, aflându-se la volanul autovehiculului de model „Audi V8”, nr. de înmatriculare XXXXX, proprietarul căruia era cet. Dmitri Calmîcov, se deplasa pe str. Mihai Viteazu din direcția str. Petricani spre bd. Ștefan cel Mare, mun. Chișinău. În timpul deplasării pe strada nominalizată, ajungând în regiunea stației cu produse petroliere „Lukoil”, n-a ținut seama de împrejurările care i-ar asigura securitatea la trafic, a încălcat regulile de circulație rutieră și a comis tamponarea automobilului de model VW-T5, nr. de înmatriculare XXXXX, proprietarul căruia este Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău și era condus de șoferul Gheorghe Țurcanu, salariat al instituției, care se deplasa regulamentar.

A relatat că după comiterea accidentului rutier Alexandru Coning a părăsit locul accidentului încălcând prevederile pct. 12 (1) RCR, astfel prin încălcările sus menționate, Alexandru Coning a comis contravenția administrativă prevăzută de art. 124 alin. (2) CCA, fapt ce se confirmă prin decizia Judecătoriei Buiucani din 13 iunie 2007 cu privire la aplicarea sancțiunii administrative, astfel prin acțiunile sale, Alexandru Coning a cauzat instituției din imprudență daună materială în proporții deosebit de mari, probate prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 003407, seria MD din 21 mai 2007 în sumă de 130 119,00 lei.

De asemenea, Instituția a suportat cheltuieli pentru efectuarea expertizei judiciare merceologice în sumă 642,00 de lei, probate prin factura fiscală nr. 144325 din 25 aprilie 2007.

A solicitat admiterea acțiunii și pronunțarea unei hotărâri de încasare, în mod solidar, de la Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov a sumei de 175 144,5 de lei,.

Prin hotărârea din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis integral acțiunea înaintată de Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău; s-a încasat de la Alexandru Coning și Dumitru Calmîcov, în mod solidar, în beneficiul Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău prejudiciul material în mărime de 174 496 de lei și cheltuielile judiciare suportate în mărime de 648,50 de lei, iar în total suma de 175 144,50 de lei. Totodată, s-a încasat de la Alexandru Coning și Dumitru Calmîcov, în mod solidar, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 5 234,88 de lei.

La 13 octombrie 2020, Dmitri Calmîcov, reprezentat de avocatul Vasile Tarsîna, a depus cererea de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea cererii de apel în termen și examinarea acesteia cu casarea hotărârii și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

În motivarea cererii de repunere a apelului în termen a indicat că cauza civilă a fost examinată în lipsa lui Dmitri Calmîcov, care în perioada anilor 2007 - 2013 nu s-a aflat pe teritoriul țării, iar despre hotărârea din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a aflat în luna septembrie a anului 2020, la momentul verificării cardului de salariu, unde a apărut o sumă debitoare în mărime de 210 329,76 de lei.

Prin încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Vasile Tarsîna, în interesele lui Dmitri Calmîcov, privind repunerea în termen cererii de apel împotriva hotărârii din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. S-a restituit cererea de apel a avocatului Vasile Tarsîna, în interesele lui Dmitri Calmîcov, împotriva hotărârii din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău împotriva lui Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov cu privire la repararea daunei materiale.

La 2 februarie 2021, Dmitri Calmîcov, reprezentat de avocatul Vasile Tarsîna, a declarat recurs împotriva încheierii din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea acesteia cu repunerea apelului în termen și trimiterea cauzei instanței de apel pentru judecarea apelului.

În motivarea recursului a indicat că încheierea este neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu reținut spre examinare toate argumentele expuse, în cazul în care apelantul/ recurent în perioada anilor 2007 – 2013 nu s-a aflat în țară, și nu a cunoscut despre existența litigiului.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 24 noiembrie 2020, fiind expediată participanților la proces prin scrisoarea de însoțire din 22 decembrie 2020 (f.d. 83), or, la actele cauzei nu se regăsește dovada de recepționare.

Astfel, recursul declarat la 2 februarie 2021, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Instanța de recurs a constatat că prin hotărârea din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis integral acțiunea înaintată de Instituția Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău; s-a încasat de la Alexandru Coning și Dumitru Calmîcov, în mod solidar, în beneficiul Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău prejudiciul material în mărime de 174 496 de lei și cheltuielile judiciare suportate în mărime de 648,50 de lei, iar în total suma de 175 144,50 de lei. Totodată, s-a încasat de la Alexandru Coning și Dumitru Calmîcov, în mod solidar, taxa de stat în beneficiul statului în mărime de 5 234,88 de lei.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe la 13 octombrie 2020, Dmitri Calmîcov, reprezentat de avocatul Vasile Tarsîna, a depus cererea de apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând repunerea cererii de apel în termen și examinarea acesteia cu casarea hotărârii și remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

Instanța de apel prin încheierea din 24 noiembrie 2020 a respins ca neîntemeiată cererea avocatului Vasile Tarsîna, în interesele lui Dmitri Calmîcov, privind repunerea în termen cererii de apel împotriva hotărârii din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani. A restituit cererea de apel a avocatului Vasile Tarsîna, în interesele lui Dmitri Calmîcov, împotriva hotărârii din 23 mai 2008 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Instituției Medico-Sanitară Publică Centrul Național Științifico - Practică Medicină de Urgență mun. Chișinău împotriva lui Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov cu privire la repararea daunei materiale.

Colegiul învederează că în temeiul art. 369, alin. (1), lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Recurentul a criticat încheierea instanței de apel, indicând că instanța de apel a ajuns la o concluzie incorectă precum că nu sunt temeuri de repunere în termen a apelului, deoarece recurentul nu a cunoscut despre existența litigiului, mai mult în perioada anilor 2007-2013 s-a aflat peste hotarele țării.

În conformitate cu prevederile art. 362, alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la perioada de referință), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior. Termenul de apel curge și în cazul comunicării concomitente a hotărârii și a somației de executare.

Aliniatul (3) al aceluiași articol prevede că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Recurentul odată cu depunerea cererii de apel din 13 octombrie 2020 a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, indicând că nu au cunoscut despre existența hotărârii judecătorești, astfel a fost lipsit de posibilitatea de a o contesta în termenul stabilit.

Art. 110 Cod de procedură civilă, statuează expres că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Așadar, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligare pozitivă a părților și are menirea asigurării bunei funcționări a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de Lege și doar în cazul în care partea înaintea o cerință de repunere în termen, justificată obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art. 116, 118, 121, 122 și 362 Cod de procedură civilă, prin care va dovedi că omiterea termenului a fost cauzată de motive întemeiate.

În sensul art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În speță, cu referire la cererea de repunere în termen, apelantul a invocat că hotărârea primei instanțe nu i-a fost comunicată în modul stabilit de legislație și nici nu a cunoscut despre existența litigiului.

Analizând materialele cauzei, prin prisma argumentelor expuse de apelant, instanța de apel întemeiat a considerat că cererea privind repunerea în termenul de atac al hotărârii judecătorești, este neîntemeiată, în cazul în care din materialele dosarului rezultă că împotriva hotărârii primei instanțe din 23 mai 2008, apelantul a depus apelul cu omiterea vădită a termenului de depunere a apelului, adică la data de 13 octombrie 2020 (peste 12 ani), fără a invoca careva temeiuri de fapt și de drept susceptibile de a fi apreciate de către instanța de apel ca temeiuri pentru repunerea în termen a apelului.

Colegiul remarcă faptul că, participanții la proces care dețin un interes material și/sau procesual în examinarea cauzei civile, trebuie să manifeste un comportament activ în susținerea poziției prin înaintarea de cereri, prezentarea de probe în susținerea poziției în cadrul procesului civil.

Mai mult, urmare a faptului că pârâtul nu recepționa corespondența, se reține că prima instanță a dispus citarea acestuia prin telegramă, dovada acesteia recepționată de către mama acestuia fiind anexată la actele cauzei (f.d. 39), și personal de acesta (f.d. 41). Totodată urmare a neprezenței acestuia la examinarea cauzei, Dmitri Calmîcov a fost citat și prin citație publică (f.d. 44), ceea ce denotă cu recurentul a cunoscut despre existența litigiului.

Astfel, Colegiul apreciază critic argumentul recurentului precum că cererea de apel urmează a fi repusă în termen din motiv că instanța nu l-a înștiințat despre examinarea cauzei.

De altfel, Colegiul consideră neîntemeiat și argumentul recurentului prin care indică precum că în perioada anilor 2007-2013 nu s-a aflat pe teritoriul țării, ori, în susținerea acestui argument nu a fost prezentat instanței nici un înscris.

Raportând cadrul legal enunțat la circumstanțele speței, instanța de apel corect a considerat că în speță nu sunt întrunite temeiurile legale întru admiterea cererii apelantului de repunere în termen, deoarece materialele cauzei atestă că apelantul/recurent a fost legal citată.

În circumstanțele expuse, Colegiul consideră că argumentele recurentului privind motivele omiterii termenului de contestare a hotărârii, sunt neîntemeiate și lipsite de suport probatoriu, urmând a fi respinse.

Pe cale de consecință, instanța de judecată consideră că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională. Or ultimul trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Contrar celor menționate, apelantul nu a dat dovadă de promptitudine în vederea exercitării căii de atac în termen.

Aici se impune a scoate în evidență că CtEDO, în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007).

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului.

În acest context, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 § 1 al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Conform practicii CtEDO restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, spre exemplu, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others v. the United Kingdom, Reports 1998-IV, p. 1660, § 72; Malahov c. Moldovei, hotărârea din 07 iunie 2007).

Subsidiar, Colegiul precizează că recurentul era obligat să cunoască și să înțeleagă consecințele inacțiunilor sale, având în vedere și faptul că cadrul legal la acest compartiment este clar, simplu și lipsit de obscuritate.

Din considerentele menționate și având în vedere că Curtea de Apel Chișinău, corect a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și a restituit cererea de apel, iar argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită a fi respins, cu menținerea încheierii recurate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Dmitri Calmîcov, reprezentat de avocatul Vasile Tarsîna.

Se menține încheierea din 24 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Centrul Național Științifico-Practic Medicină de Urgență mun. Chișinău împotriva lui Alexandru Coning și Dmitri Calmîcov cu privire la repararea daunei materiale.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat